

Илгмий мақоллар тўплами

ТАРЖИМА МАСАЛАЛАРИ

2-ҚИСМ

Ушбу тўплам **ИТД–1-144 “Ўзбек адабиёти намуналарини шарқ тилларига таржима қилишнинг назарий ва амалий масалалари”** илмий-тадқиқот лойиҳаси доирасида тайёрланган. Унда етук олимлар, илмий изланувчилар, магистр ва талабаларнинг таржимашуносликнинг долзарб масалаларига бағишланган илмий мақолалари жамланган. Мазкур тўплам мақолалар тўпламининг 2-қисми бўлиб, ундан таржима назарияси ва амалиёти таълим йўналишида таҳсил олаётган талабалар, ушбу мутахассислик бўйича тадқиқот олиб бораётган магистрантлар, стажёр-тадқиқотчилар, шунингдек, таржима билан шуғулланувчи ҳар қим фойдаланиши мумкин.

Тўпловчи ва нашрга тайёрловчи:

*ТошДШИ Таржима назарияси ва амалиёти кафедраси
доценти, Хайрулла Ҳамидов*

Масъул муҳаррир:

*филология фанлари номзоди, доцент
Жасур Зиямуҳамедов*

Тақризчилар:

*филология фанлари номзоди, доцент Г. Ш. Рихсиева
филология фанлари номзоди, доцент А. Алимбеков*

Тўплам Тошкент давлат шарқшунослик институти
Кенгашининг 2014 йил 29 сентябрдаги 2–сонли қарори билан
нашрга тавсия этилган.

СЎЗ БОШИ

Ушбу тўплам ИТД-1-144 “Ўзбек адабиёти намуналарини шарқ тилларига таржима қилишнинг назарий ва амалий масалалари” илмий-тадқиқот лойиҳаси доирасида яратилган иккинчи тўплам ҳисобланади.

Ҳозирги кунда мустақил йўлда ўз истиқболини кўраётган шарқ халқлари билан алоқаяримиз кундан-кунга ривожланиб бормоқда. Бу эса ўз навбатида таржимонларга қатор масъулиятли вазифаларни юклайди. Ўзбек шарқшунос таржимонларининг ютуқлари нафақат нашр этилган монография, дарслик, ўқув қўлланма ва илмий мақолаларда, балки халқаро анжуманлардаги чиқишларида, чет мамлакатларда ўқилган маърузалар, республика ва институтимизда ўтказилаётган конференциялар орқали ҳам намоён бўлмоқда.

Тўпламдаги мақолаларнинг салмоқли қисми Навоий асарлари тилини ўрганиш бўйича тадқиқотларга, шеърини таржима мураккабликларига, адабиёт ва фолклордаги айрим жанрларда яратилган асарлар таржимасида юзага келадиган муаммолар ва уларнинг ечимига, турли соҳаларга хос бўлган баъзи атамаларнинг таржимадаги ўзига хосликларига, форс, хитой, араб, ҳинд, япон ва турк замонавий тиллари билан боғлиқ бўлган таржималарнинг берилишига бағишланади.

Тўплам саҳифаларини varaқлар эканмиз, мақолалар муаллифлари қаторида ҳурматли профессор устозларимиз, тажрибали доцентларимиз ва илмий изланиш йўлига эндигина қадам қўйган ёш тадқиқотчиларимиз, магистр ва талабаларимизнинг ҳам ёнма-ён турганини кузатамиз. Таниқли олимларимизнинг ёзган мақолалари орқали ёш тадқиқотчиларимиз ўзларига анчагина керакли маълумотлар олишлари тайин. Тўплам қайсидир маънода устоз-шогирд аънасида шакллантирилган. Мустақиллик шарофати туфайли магистр ва талабаларимизнинг билимларини такомиллаштириш учун Хитой, Япония, Жанубий Корея, Ҳиндистон ва бошқа тили ўрганилаётган мамлакатларга илмий сафарлар уюштирилмоқда. Ҳозирда магистр ва талабаларимизнинг илмий қизиқишлари шаклланди, муайян мавзуга майллари аниқланди. Мана энди улар устозлари билан тенг илмий анжуманларда қатнашмоқдалар, ўз фикрларини дадил баён қилиб, савол-жавобларда ва мунозараларда фаол иштирок этмоқдалар. Мамлакатимизда илм-фанга чанқоқ ёшларни

кўллаб-қувватланиши, улар учун керакли шароит яратилиши, мана шундай тўпламларда қизиқарли мақолалар билан чиқишларига имкон яратилиши, таржимашунослик фанининг истиқболи учун потенциал салоҳият борлигини кўрсатади.

Ушбу тўпламдаги қатор мақолаларда таржимашуносликнинг долзарб муаммолари кўтарилади. Тўпламнинг мавзулари, кўриб турганимиздек, бир-биридан фарқ қилади. Масалаларга ёндашиш, қолаверса илмий савия ҳам турлича. Лекин мақолалар ягона, олийжаноб мақсадга йўналтирилган, у ҳам бўлса таржимашунослик фанини ривожлантириш. Тўпламдан таржима назарияси ва амалиёти таълим йўналишида таҳсил олаётган талабалар, ушбу мутахассислик бўйича тадқиқот олиб бораётган магистрантлар, стажёр-тадқиқотчилар, шунингдек, таржима билан шуғулланувчилар фойдаланишлари мумкин.

филология фанлари номзоди, доцент
Жасур Зиямухамедов